

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE
Požega, Županijska 9**

**P R A V I L N I K
O ZAŠTITI OD POŽARA**

Požega, veljača 2005. godine

Na temelju članka 9. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" br. 58/93.) a u svezi s člankom 5. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara ("Narodne novine" br. 35/94.), Ravnatelj **ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE, Požega, Županijska 9**, (u tekstu koji sljedi: Zavod) donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I/ TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara (u dalnjem tekstu: Zakon), propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprječavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštita života i zdravlja ljudi u **ZAVODU ZA JAVNO ZDRAVSTVO POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE, Požega, Županijska 9**.

Članak 2.

Pravilnikom zaštite od požara utvrđuju se mjere zaštite od požara na slijedećim građevinama i prostorima na lokacijama:

- Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije, Požega, Županijska 9,
- Školska ambulanta, Požega, Hrvatske republike 1c,
- Školska ambulanta, Pleternica, Prilaz b.b.
- Epidemiološka ambulanta, Pakrac, Gojka Šuška 7.

Članak 3.

Zakonom o zaštiti od požara (članak 7. stavak 4.) u Zavodu je za poslove zaštite od požara zadužena Odgovorna osoba za zaštitu od požara.

Članak 4.

Ovim Pravilnikom uređuju se:

- mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara u građevinama i prostorima Zavoda;
- ustrojstvo i način obavljanja unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara te ovlaštenja i dužnosti radnika koji obavljaju kontrolu;
- način upoznavanja radnika prilikom stupanja na rad ili raspored s jednog radnog mjeseta na drugo s opasnostima od požara na tom radnom mjestu kao i način obuke radnika glede mjera zaštite od požara te vođenje evidencije o tome;
- obveze radnika zaduženih za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara;
- obveze ravnatelja, medicinskih i drugih radnika za provedbu mjera zaštite od požara i dužnosti zbog neprimjenjivanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara;
- dužnosti radnika u slučaju nastanka požara;
- prijelazne i završne odredbe.

Članak 5.

Sastavni dio ovog Pravilnika su i sljedeći prilozi:

PRILOG I

- raspored ručnih vatrogasnih aparata;

PRILOG II

- plan i program održavanja redovitih pregleda ručnih vatrogasnih aparata;

PRILOG III

- upisnik periodičnog pregleda ručnih vatrogasnih aparata;

PRILOG IV

- upisnik kontrolnog pregleda ručnih vatrogasnih aparata;

PRILOG V

- upisnik ispitivanja funkcionalnosti sigurnosne (panik) rasvjete

Članak 6.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku isprava.

Projektna dokumentacija iz stavka 1. ovog članka pohranjuje se i čuva u arhivi.

Ostale isprave iz stavka 1. ovog članka pohranjuju se i čuvaju kod ravnatelja.

Članak 7.

Sustav zaštite od požara obuhvaća norme ponašanja radnika Zavoda i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevinama i na prostoru Zavoda, kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevina, dijelova građevina i drugih sredstava rada i uređaja za dojavu i gašenje požara.

Članak 8.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne, propagandne naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 9.

Svaki radnik Zavoda dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim u putama, upozorenjima i/ili zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze u Zavodu radi privremenog ili povremenog obavljanja posla te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

Članak 10.

Radnici drugih tvrtki i poduzeća koji obavljaju određene rade za Zavodu u njegovim prostorijama i prostorima dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka Odgovorne osobe za zaštitu od požara.

II/ MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOJIMA SE OTKLANJA ILI SMANJUJE OPASNOST OD NASTAJANJA POŽARA

Članak 11.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima kao i na prostorima oko njih i ostalim prostorima, razvrstanih u **četvrtu** kategoriju ugroženosti, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji i/ili rekonstrukciji na postojećim građevinama i građevinskim dijelovima, odnosno projektiranje i izgradnju novih građevina i građevinskih dijelova, kao i izgradnju privremenih, te ugradnju uređaja i opreme u njima;
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, kanalizacijskih, za transport tekućina i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara;
- skladištenje i čuvanje zapaljivih tekućina i plinova, eksplozivnih, otrovnih i drugih opasnih tvari u za to izgrađenim građevinama ili na prostorima;
- postavljanje upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zavarivanju, evakuaciji i sl.);
- održavanje čistoće u građevinama i njihovim dijelovima, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari, na za to određena mesta;
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila;
- opskrbljenošć građevina i građevinskih dijelova hidrantima, vatrogasnim aparatima i drugom propisanom opremom i uređajima za dojavu i gašenje požara.

Članak 12.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjere zaštite od požara), a ostale mjere zaštite od požara reguliraju se ovim Pravilnikom kojim se propisuju posebne mjere zaštite od požara.

1. Osnovne mjere zaštite od požara

Članak 13.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na plinskim i električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama, te mjere zaštite od požara na instalacijama ventilacije i grijanja i dr.

1.1. Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 14.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj:

- zaštita nepokretnih i pokretnih osoba koje se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima,
- sprječavanje širenja požara - lokaliziranje (ponajprije izvan područja građevine i njenih dijelova),
- očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima, te
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 15.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 16.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima, te izvođenje građevinskih radova po dokumentaciji za koju je izdana suglasnost.

1.2. Vatrogasni pristupi

Članak 17.

Vatrogasni pristupi su čvrste površine koje svojim parametrima (širina, radius, nosivost i drugo) omogućavaju da vatrogasna i spasilačka vozila s opremom dođu do ugrožene građevine zbog spašavanja osoba i gašenja požara.

Vatrogasni pristupi izvode se tako da omogućavaju kretanje vatrogasnog vozila vožnjom unaprijed. Nosivost pristupa trebabi biti takva da omogući kretanje i rad vatrogasnih vozila i da podnese osovinski pritisak od 100 kN.

Kako bi se vatrogasni pristupi u određenom trenutku mogu koristiti u svrhu kojoj su namijenjeni, potrebno je:

- vidljivo označiti pristup oznakama (prema hrvatskim normama),
- osigurati stalnu prolaznost u svojoj punoj širini.

Vatrogasni pristupi projektiraju se i izvode prema Pravilniku o uvjetima za vatrogasne pristupe (Narodne novine broj. 35/94., 55/94. i 142/03.)

1.3. Izlazi i izlazni putovi

Članak 18.

Cjelokupan prostor na hodnicima, stubištima i drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i nezakrčen.

Nagazna površina na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakva mehanička oštećenja, napuknuća te ne smije biti neravna niti imati nagle promjene visina.

Podne obloge, tepisi, tepisoni kao i mobilni prekrivači moraju biti izrađeni od samogasivog materijala i dobro pričvršćeni na podlogu. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti zamijeniti.

Članak 19.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju, smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću.

Osvjetljenje oznaka za evakuaciju može zamijeniti i izrada tih oznaka na flourescentnoj podlozi.

Plan evakuacije i spašavanja radnika Zavoda i drugih osoba određeno je Zakonom o zaštiti na radu (članak 60. i 61.).

Članak 20.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da vode nezavisno na ulicu ili otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciju omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Najveća dužina puta evakuacije do sigurnog prostora može iznositi 50 m u prizemnim i 30 m u katnim objektima.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se mogu otvarati u namjeravanom smjeru evakuacije.

Rukohvati i ograde na stubištu moraju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

1.4. Otvori u zidovima

Članak 21.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati.

Sva vrata na putevima evakuacije se moraju otvarati u smjeru izlaska (evakuacije) a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti.

Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Članak 22.

Prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako otvarati i zatvarati s poda (ventus ili sličnim uređajima).

Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

1.5. Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 23.

Sve preinake na zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od inspekcije zaštite od požara kada se radi o rekonstrukciji ili gradnji nove građevine za koju treba građevna dozvola. Suglasnost Odgovorne osobe za zaštitu od požara potrebna je za ostale slučajeve.

Oštećenje na zidovima (pukotine, otpadanje) potrebno je popraviti. Popravak je potrebno obaviti materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i raniji.

U blizini zidova ili pregrada od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 24.

Ukupna otpornost građevina i požarna otpornost pojedinih građevinskih konstrukcija utvrđuje se HRN U.J1.240 i HRN DIN 4102 - 1 do 7.

Požarni zidovi namijenjeni su sprečavanju širenja požara iz jedne prostorije u drugu.

Požarni zidovi se izgrađuju od negorivog materijala i moraju imati određeni stupanj vatrootpornosti. Otvori u požarnim zidovima smanjuju njihovu vatrootpornost.

Zaštitne obloge požarnih zidova trebaju cijelom površinom prekrivati zid, ne smiju imati oštećenja, pukotine i odvajati se od zida.

U požarnim zidovima ne smiju se ostavljati nezaštićeno naknadno probijeni otvori. Ako se kroz njih provodi instalacija ili sl., treba otvor zatvoriti vatrootpornim (negorivim) materijalom.

U požarnim zidovima ne smiju se činiti oslabljenja koja bi mjestimično smanjila otpornost na požar (smanjenje debljine zida).

Članak 25.

Zaštitni premazi, ako su se počeli ljuštiti ili otpadati, trebaju se obnoviti.

Premazi se ne smiju stavlјati na stare premaze već se površina mora prije očistiti.

Pregled zidova i stupova mora se obavljati barem jedanput u godini, požarnih zidova svakih šest mjeseci, a mjesta prolaza instalacija kroz požarne zidove svaka tri mjeseca.

Članak 26.

Na drvenim konstrukcijama sa zaštitnom oblogom i premazom protiv gorenja, potrebno je kontrolirati stanje obloge. Takve obloge ne smije se djelomično uklanjati radi ovješenja uređaja, rasvjetnih tijela i sl., kao i radi provođenja instalacija.

Kod međukatnih konstrukcija koje imaju veću otpornost na požar (namjena im je sprečavanje širenja požara po vertikali) ne smiju se ostavljati nezaštićeni otvori. U takvom slučaju svi se međuprostori moraju brtvti negorivim vatrootpornim materijalom.

Na stropove evakuacijskih putova ne smiju se postavljati dekoracije i gorive obloge ili izrađivati spušteni stropovi s gorivim oblogama.

Zaštitne obloge i premazi moraju cijelom površinom prekrivati strop, ne smiju imati oštećenja, pukotine, i biti odvijeni od stropne površine.

Sve stropove, odnosno, međukatne konstrukcije treba pregledavati jedanput godišnje, a obloge kod stropova međukatnih konstrukcija čija je svrha sprečavanje širenje požara po vertikali, svakih šest mjeseci.

Članak 27.

Svi podovi bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje. Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatrootpornim materijalom.

Pregled podova treba vršiti jedanput godišnje, a pokrivača i eventualnih otvora svakih šest mjeseci.

1.6. Pokrovi i krovišta

Članak 28.

Pri izgradnji ili rekonstrukciji krovišta mora se provoditi sljedeće:

- krovišta u pravilu trebaju biti puna, izvedena od negorivog materijala;
- gorive materijale na krovištu potrebno je koristiti u minimalnim količinama;
- krovište mora pratiti požarni sektor tako da se njime ne može proširiti požar iz jednog sektora u drugi. Mora se izvesti na granici požarnih sektora produžetke požarnih zidova iznad krovišta najmanje 30 cm, ili s obje strane granice sektora izvesti potpuno negoriv dio krovišta širine 2×160 cm;
- konstrukcija krovišta mora imati minimalnu požarnu otpornost protiv požara a najmanje 30 min, što se kod neotpornih konstrukcija postiže protupožarnim premazima.

Članak 29.

Krovni pokrivač ne smije imati mehanička oštećenja.

Ako je krovište izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosiva krovna konstrukcija i dijelovi konstrukcije kao i pokrov, ne smiju se popravljati gorivim materijalom manje otpornosti.

U prostoru tavana ne smiju se ostavljati niti držati nikakvi gorivi materijali niti predmeti koji mogu uzrokovati požar.

Na sve dijelove ravnih krovišta mora biti omogućen pristup metalnim penjalicama opremljenim propisanom leđnom zaštitom.

1.7. Dimnjaci

Članak 30.

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čvrstog i negorivog materijala, s okvirom koji mora biti dobro pripasan otvoru i bez mogućnosti propuštanja dima.

Vratašca se stavljuju u pravilu u podrumu i na tavanu. Pristup do vratašca mora uvijek biti slobodan.

Zidovi zidanih dimnjaka u tavanskim prostorijama ili potkrovju i iznad njega moraju biti bez oštećenja (pukotina).

Pregled tavanskih prostora, te dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja, odnosno prema odluci o organizaciji i načinu rada dimnjačarske službe.

1.8. Ostale građevinske konstrukcije

Članak 31.

U cilju sprečavanja širenja i prenošenja požara s jedne građevine na drugu, te radi osiguranja mogućnosti intervencije u slučaju požara mora se osigurati slobodan prostor oko njih. Na tom prostoru ne smije se skladištiti privremeno odlagati različite predmete ili uređaje, parkirati i sl.

1.9. Prometnice i prilazi

Članak 32.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozila tako:

- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi dok nije osiguran drugi pristup do građevina,
- da nisu zakrčeni vozilima,
- da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Potrebno je osigurati da je na prostoru oko građevina omogućen pristup nadzemnim ili podzemnim hidrantima.

1.10. Električne instalacije i uređaji

Članak 33.

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) na odgovarajućim mjestima izvode se električne sklopke.

Članak 34.

Razvodni ormari moraju se izvesti tako da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni. Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan.

Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama. Ključevi ormara moraju se nalaziti na za to određenom mjestu.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da pri isključenju električne energije ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu i napajanje uređaja za komunikacije (telefoni). Prilikom nestanka napona iz mreže, ta se trošila trebaju automatski napajati iz pomoćnog izvora.

Članak 35.

U glavnom razvodnom ormaru kao i u ostalim razvodnim ormarićima moraju se postaviti jednopolne sheme s ucrtanim električnim instalacijama, sa svim potrebnim podacima.

Članak 36.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topljivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati.

Kraj svakog osigurača i sklopke moraju se postaviti oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač i sklopka.

Izmjenju električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlašteni električari.

Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima. Ispitivanje zaštite od kratkog spoja i preopterećenja mora se obavljati svakih 24 mjeseca, a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 37.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 38.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati pisani nalog iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno važećim normama i odredbama propisa za određene elektro uređaje i instalacije.

Članak 39.

Radove, popravke i zamjene na električnim instalacijama i uređajima obavljaju vanjska ovlaštena poduzeća.

Ako električari koji obavljaju popravak, pregled i ispitivanje el. instalacije utvrdi nedostatak ili opasnosti koje mogu izazvati požar, mora o tome izvestiti svog voditelja i Odgovornu osobu za zaštitu od požara.

Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno važećim normama i odredbama propisa za određene elektro uređaje i instalacije.

Članak 40.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovorna je Odgovorna osoba za zaštitu od požara.

1.11. Gromobranska instalacija

Članak 41.

Na svim građevinama u kojima se obavlja zdravstvena i uslužna djelatnost, borave ljudi i instalirani vrijedni uređaji i oprema, moraju biti postavljene gromobranske instalacije sukladno tehničkim propisima o gromobranima.

Gromobranska instalacija mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

U gromobranskim instalacijama građevina mora postojati tehnička dokumentacija i mora se voditi reviziona knjiga gromobranskih instalacija.

Članak 42.

Pregled i ispitivanje gromobranskih instalacija tijekom upotrebe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka,
- nakon svakog evidentiranog udara groma u građevinu ili instalaciju,
- u redovnim periodičnim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela.

U svakom pregledu i ispitivanju mora se sastaviti zapisnik u koji se unose sve vrijednosti dobivene pregledom i mjeranjem i iz njega se mora vidjeti da li je instalacija ispravna i koji su popravci na njoj eventualno potrebni.

1.12. Plinske instalacije i trošila

Članak 43.

Rad s plinskom instalacijom dopušten je radnicima koji su osposobljeni za rad na siguran način s plinom.

Sve plinske instalacije izvode se i održavaju u skladu važećih propisa.

Ispitivanje plinskih instalacija mora se obavljati u roku i na način određen propisima.

Članak 44.

Priklučak plinske instalacije na distributivnu mrežu može se obaviti samo preko regulacijskog kompleta sa brojilom.

Na glavnom dovodu mora postojati brzo zatvarajući ventil za isključenje cijelokupne instalacije plina.

Na svakom ogranku plinske mreže za dijelove ili cijelokupne građevine mora postojati na vanjskoj strani građevine zaporni ventil za isključenje plina u slučaju kvara ili požara.

Članak 45.

Plinska instalacija mora biti zaštićena od korozije, prekomjernog zagrijavanja i svih drugih kemijskih i mehaničkih oštećenja.

Članak 46.

Ispred svakog plinskog trošila pored zapornog organa na trošilu mora postojati poseban ventil za odvajanje plinskog trošila s razvodne plinske mreže u slučaju potrebe (popravak, isključivanje trošila na kraće ili duže vrijeme itd.).

Članak 47.

Držanje boca sa propan-butan plinom (TNP) u prostorijama dopušteno je uz sljedeće uvjete:

- u prostorijama u kojima se nalazi trošilo za kuhanje ili grijanje može se držati samo jedna boca kapaciteta punjenja do 15 kg plina;
- u poslovnim prostorijama površine do 70 m^3 može se držati samo jedna boca kapaciteta punjenja do 10 kg plina, a u prostoriji većoj od 70 m^3 površine još po jedna boca od 10 kg na svakih dalnjih 50 m^3 površine;
- pored navedenih dopuštenih količina držanja boca plina može se držati još jedna boca plina kojoj kapacitet punjenja ne prelazi 2 kg plina, s tim da se isključivo upotrebljava za rasvjetu.

Ako se želi upotrebljavati veća količina plina od navedene, mora se izvesti stabilna instalacija koja se napaja iz sustava s bocama (butanska stanica).

Članak 48.

Boca se na potrošač priključuje preko regulatora tlaka i gumenog crijeva max. dužine 1,5 m.

Čelična boca za plin, ventil boce, matica regulatora, brtva, regulator, gumeni crijevo i potrošač koriste se samo ako su ispravni.

Članak 49.

Kod svakog korištenja plina iz boce mora se postupiti na sljedeći način:

- kod paljenja (ako trošilo nema elektromagnetsko paljenje)

- izvršiti pregled očevodom,
- otvoriti ventil na boci,
- pored otvora plamenika upaliti žigicu ili upaljač za plin,
- otvoriti slavinu plinskog potrošača,
- nakon paljenja uvjeriti se da plamenik ravnomjerno gori,

- kod gašenja
  - zatvoriti ventil na boci,
  - pričekati da se ugasi plamen na plameniku,
  - zatvoriti plinsku slavinu potrošača.

Članak 50.

Prilikom svake izmjene boca s plinom mora se izvršiti kontrola nepropusnosti na svim spojevima, rastvorom sapunice.

Članak 51.

Svaki primjećeni kvar na razvodnoj mreži, kontrolnim instrumentima, zapornim i regulacijskim armaturama, sigurnosnim elementima, trošilima i dr., mora rukovatelj trošila i svaka druga osoba koja uoči kvar, odmah prijaviti neposrednog rukovoditelju i obustaviti rad sa trošilom.
Otklanjanje kvarova i servisiranje može se povjeriti samo ovlaštenim servisnim poduzećima.

Članak 52.

Plinska instalacija mora biti oličena žutom bojom, radi lakšeg raspoznavanja.

Pristup do ventila za isključenje plinske instalacije mora uvijek biti sloboden i pristupačan.

Članak 53.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera u prethodnim člancima odgovorna je Odgovorna osoba za zaštitu od požara.

1.13. Garaža i motorna vozila

Članak 54.

Svako motorno vozilo mora se prije početka svake vožnje pregledati obzirom na opasnosti od požara i to:

1. je li spremnik s gorivom ispravan i dobro zatvoren,
2. jesu li ispravne električne instalacije,
3. jesu li ispravni i čvrsto spojeni cjevovodi pogonskog goriva,
4. je li ispravan sustav za odvod produkata sagorijevanja,
5. postoji li u vozilu odgovarajući vatrogasnji aparat.

Članak 55.

Prilikom garažiranja vozač mora provoditi ove mjere:

1. obaviti pregled kabine, te izbaciti opuške cigareta i šibica, masne krpe i druge otpatke,
2. garažni prostor očistiti od eventualno odbačenih krpa i drugih otpadataka,
3. ključeve od vozila ostavljati u upravi da se u slučaju požara vozila mogu lagano ukloniti,
4. prijaviti Ravnatelju sve nedostatke i kvarove, da se isti mogu otkloniti prije ponovnog korištenja.

Članak 56.

Svako motorno vozilo mora biti opremljeno ručnim vatrogasnim aparatima, ovisno o vrsti vozila, broju aparata i vrsti i veličini aparata (Pravilnik o održavanju i izboru vatrogasnih aparata, Narodne novine broj 35/94. i 103/96.), kako slijedi:

- osobni automobil	prah ABC - 2 kg	
kombi vozila	ili halon - 2 kg	1 komad

Članak 57.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera na motornim vozilima je odgovoran je vozač motornog vozila.

1.14. Mjere zaštite od požara kod držanja zapaljivih tekućina kod korisnika

Članak 58.

Držanje zapaljivih tekućina u posudama kod ostalih korisnika mora se obavljati na način i na mjestu kako je predviđeno Pravilnikom o zapaljivim tekućinama (Narodne novine broj 54/99), uputom proizvođača, prema mjesnim uvjetima.

Posude se nakon uporabe moraju držati zatvorene.

Članak 59.

Nedopustivo je držanje zapaljivih tekućina:

1. u prolazima i prilazima za pješake i vozila,
2. u stubištima,
3. u hodnicima i predvorjima,
4. na tavanima stambenih kuća, bolnica, uredskih i sličnih zgrada, kao i u njihovim krovnim prostorima,
5. u radnim prostorijama i
6. u točionicama i prostorijama za goste.

Članak 60.

Hermetički zatvorene posude sa zapaljivim tekućinama I. i II. skupine moraju se u pogonima, radionicama, laboratorijima, ljekarnama i sl. držati u posebno za to izrađenim kovinskim ormarima, s tim da ukupna količina zapaljivih tekućina u tim posudama ne smije biti veća od 200 litara.

Kovinski ormari moraju imati nepropusne spojeve, prag na vratima visine najmanje 10 cm, bravu i provjetravanje s izlazom na otvoreni prostor.

Kovinski ormari moraju biti udaljen najmanje 5 m od otvorenog plamena i najmanje 2 m od gorivih dijelova građevinske konstrukcije i drugih zapaljivih tvari.

Kovinski ormari moraju sadržavati pogonske upute koje sadrže postupke i mjere za siguran rad i sprječavanje nastanka požara i eksplozija za svaki dio tehnološkog procesa sa zapaljivim tekućinama, postupke gašenja odnosno sprečavanja nastanka i širenja požara, koji su prilagođeni tehnološkim odnosno mjesnim uvjetima.

Vrata, drugi pokretni dijelovi te police kovinskih ormara moraju biti osigurani od iskrenja, galvanski povezani i kao cijelina uzemljeni.

Kovinski ormari mogu se stavljati u promet kao tipski samo temeljem pozitivnog mišljenja Ministarstva unutarnjih poslova u sjedištu.

Članak 61.

Za provedbu mjera odgovoran je Ravnatelj.

Za kontrolu mjera odgovorna je Odgovorna osoba za zaštitu od požara.

2. Ostale mjere zaštite od požara

2.1. Općenito

Članak 62.

U prostorima Zavoda zabranjeno je pušenje.

Članak 63.

U dijelovima građevina u kojima se drže ili koriste zapaljive i eksplozivne tekućine i plinovi, drugi lakozapaljivi materijali zabranjeno je pušenje, upotreba otvorenog plamena, alata koji iskri, te držanje i smještaj tvari koje su sklone samozapaljivosti.

Zapaljive tekućine ne smiju se bacati ili ispuštati u odvodnu kanalizacijsku mrežu.

Članak 64.

Rad s otvorenim plamenom (aparatima za zavarivanje, rezanje i lemljenje) može se obavljati u prostorijama građevine ili drugim prostorima tek nakon pisanog odobrenja Odgovorne osobe za zaštitu od požara i naređenih mjera koje se moraju poduzeti prije toga.

Za odlaganje masnih i nauljenih krpa i ostalih otpadaka treba postaviti metalne posude s poklopциma.

Članak 65.

Prilikom izgradnje građevina, rekonstrukciji građevina, nabavke novih materijala, uređaja, aparata, instalacija i sl. mora se voditi računa da se pribave odgovarajuća odobrenja, dozvole i suglasnosti nadležne policijske uprave.

Članak 66.

Upotreba izgrađene ili rekonstruirane građevine, nabavljenog uređaja ili postrojenja i instalacija, može se dozvoliti samo ako su prethodno pribavljena službena odobrenja od nadležnih organa (uporabna dozvola)

Članak 67.

Prilikom nabavke strojeva i uređaja za rad mora se obvezno pribaviti tehnička dokumentacija, atesti, garancije, uputstva i dr. Atesti, tehnička dokumentacija, garancije i dr. moraju se čuvati na određenom mjestu sa drugom dokumentacijom, kao trajni dokumenti.

Članak 68.

Za sve izvedene instalacije (vodovod i kanalizacija, hidrantska mreža, plinske instalacije, sve električne instalacije, gromobrane i dr.), u adaptiranim, rekonstruiranim i novo izgrađenim građevinama moraju se pribaviti dokumenti o njihovoj ispravnosti (atesti, zapisnici, izveštaji, protokoli o ispitivanju i sl.), a u skladu svih propisanih pravila za pojedine instalacije.

Navedena dokumentacija mora se čuvati na jednom mjestu sa ostalom dokumentacijom građevine, kao trajni dokumenti.

2.2. Održavanje opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 69.

U Zavodu je postavljena ili izvedena slijedeća vatrogasna oprema i sredstva za gašenje i dojavu požara:

- ručni i prijevozni vatrogasni aparati (broj, vrsta i raspored ručnih vatrogasnih aparata po prostorijama daje se u prilogu br. I , koji je sastavni dio ovog Pravilnika)

2.2.1. Vatrogasni aparati

Članak 70.

Održavanje ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled, periodični pregled i kontrolno ispitivanje.

Članak 71.

Redovni pregled očevodom ručnih vatrogasnih aparata obavlja Odgovorna osoba za zaštitu od požara.

O uočenim nedostacima u redovnom pregledu vatrogasnih aparata Odgovorna osoba za zaštitu od požara u pismenom izvješću, izvješćuje Ravnatelja Zavoda.

Redovni pregledi ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata u navedenim rokovima provode se prema planu i programu koji je usklađen s Pravilnikom o održavanju i izboru vatrogasnih aparata (Narodne novine,br. 35/94. i 103/96.).

O obavljenim redovnim pregledima ručnih i prijevoznih vatrogasnih Odgovorna osoba za zaštitu od požara vodi upisnik. Obrazac upisnika o redovnim pregledima ručnih i prijevoznih aparata daje se u prilogu II koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 72.

Periodični pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja ovlašteno poduzeće ili radnja koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje od Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje periodičnih pregleda vatrogasnih aparata. Periodični pregled ručnih i prijevoznih aparata obavlja se:

- najmanje jednom u šest mjeseci na lokacijama u kojima se aparati nalaze na otvorenom prostoru;
- najmanje jednom u godini dana, vatrogasne aparate koji se nalaze u prostorijama u kojima nema korozivne atmosfere.

Članak 73.

Sadržaj periodičnog pregleda ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata, ovisno o vrsti aparata, propisan je u članku 8. i 9. Pravilnika o održavanju i izboru vatrogasnih aparata (Narodne novine br. 35/94. i 103/96.).

Odgovorna osoba za zaštitu od požara odgovorna je da vatrogasni aparati budu pregledani i nakon pregleda označeni odgovarajućim naljepnicama na način kako je to predviđeno citiranim Pravilnikom iz prethodnog stavka.

Članak 74.

O obavljenim periodičnim pregledima ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata vodi se upisnik. Upisnik iz prethodnog stavka vodi Odgovorna osoba za zaštitu od požara na obrascu u Prilogu III, koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 75.

Kontrolno ispitivanje ručnih i prijevoznih aparata, koji temeljem članka 13. Pravilnika o održavanju i izboru vatrogasnih aparata (Narodne novine broj 35/94. i 103/96.) podliježu takvom ispitivanju obavlja ovlašteno poduzeće ili radnja koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje kontrolnih ispitivanja vatrogasnih aparata.

Kontrolno ispitivanje svih ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata, osim aparata sa ugljik (IV) - oksidom, koji su stariji od 15 (petnaest) godina obavlja se u rokovima od dvije godine.

O obavljenom kontrolnom ispitivanju ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata iz stavka 1. ovog članka vodi se upisnik (Prilog IV) u koji se unosi datum ispitivanja, utvrđeno stanje i tko je ispitivanje obavio. Upisnik vodi Odgovorna osoba za zaštitu od požara.

2.2.2. Ispitivanje sigurnosne (panik) rasvjete

Članak 76.

Ispitivanje ispravnosti sigurnosne (panik) rasvjete obavlja se prema članku 20. Zakona o zaštiti od požara, najmanje jednom godišnje.

Članak 77.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti sigurnosne (panik) rasvjete vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti sigurnosne (panik) rasvjete.

Članak 78.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara o ispitivanjima vodi upisnik u koji se upisuje kad je provjera izvršena, tko ju je obavio i što je provjerom utvrđeno.

Sadržaj i oblik Upisnika daje se u prilogu V ovoga Pravilnika.

III. USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

1. Općenito

Članak 79.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara, osnovni je organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara na svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostoru u vlasništvu Zavoda i na svim radnim mjestima.

Za unapređivanje zaštite od požara i povećanje sigurnosti imovine u Zavodu Odgovorna osoba za zaštitu od požara savjetuje Ravnatelja Zavoda glede potrebitih finansijskih ulaganja u cilju provedbe mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskim aktima, prihvaćenim pravilima tehničke prakse.

Sudjeluje u programu osposobljavanja i obuke radnika za rukovanje opremom i sredstvima za dojavu i gašenje požara, organizira osposobljavanje i obuku te vodi evidenciju o tome.

Vodi brigu o servisiranju i ispitivanju uređaja i sredstava za dojavu i gašenje požara, te vodi propisane evidencije.

Članak 80.

Poslove Odgovorne osobe za zaštitu od požara može obavljati radnik koji ima najmanje srednju spremu tehničkog smjera i položen stručni ispit iz područja zaštite od požara te tri godine radnog iskustva na poslovima zaštite od požara.

Članak 81.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija, neposredno priopćava rezultate odgovornim radnicima kod kojih je nadzor obavljen i unosi ih u redovna tromjesečna izvješća.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara surađuje s drugim tvrtkama i poduzećima, znanstvenim institucijama, vatrogasnim postrojbama i nadležnom inspekcijom zaštite od požara radi unapređivanja zaštite od požara u Zavodu.

Članak 82.

Kada Odgovorna osoba za zaštitu od požara utvrdi da pojedini prostor, dio građevine ili gradevina ne zadovoljava sigurnosne uvjete glede zaštite od požara za dalji rad, dužna je tome pismeno izvjestiti Ravnatelja Zavoda.

Članak 83.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i napucima Odgovorna osoba za zaštitu od požara ima pravo:

- udaljiti radnika s radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine (unosi otvorenu vatu u požarno ili eksplozivno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti i sl.) te o tom izvjestiti Ravnatelja Zavoda;
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili život i zdravlje ljudi;
- obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanja s aparatom i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku;
- utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti Ravnatelju Zavoda.

Članak 84.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara obavlja sljedeće poslove u smislu unutarnje kontrole:

- kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata te uputa za siguran rad (zaštita od požara);
- kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova, te izdavanje potrebnih dozvola za kretanje i rad u ugroženim prostorima,
- kontrolu obavljenih rekonstrukcija ili adaptacija u građevinama glede provođenja mjera zaštite od požara;
- sudjeluje u kupovini i razmještaju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara koja se nabavlja za Zavod;
- kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima;
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi novih ili predlaganju promjena postojećih;
- surađuju u izradi akata, uputa, projekata iz područja zaštite od požara.

IV. USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJVANJA

1. Motrenje

Članak 85.

Svi radnici Zavoda u sklopu radnih zadataka zaduženi su u svom djelokrugu i za motrenje pojave požara.

Svaki radnik dužan je što hitnije sam ili telefonom prijaviti Odgovornoj osobi za zaštitu od požara i Ravnatelju svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara.

2. Javljanje

Članak 86.

O nastanku požara u prostorima Zavoda javljanje se ostvaruje telefonom:

- direktno vatrogasnoj postrojbi na broj 93 i Policijskoj postaji na broj 92
- centrala 272-654

Svi radnici Zavoda ili druge osobe koje uoče da je nastao požar u prostoru ili u neposrednoj blizini građevina Zavoda ili uoče stanje koje bi moglo izazvati požar, dužni su bez odgode i bez obzira na veličinu požara odmah direktno ili telefonom obavijestiti Odgovornu osobu za zaštitu od požara i Ravnatelja, a on po potrebi:

- vatrogasnu postrojbu na broj telefona 93.

Članak 87.

Prilikom dojave požara telefonom moraju se dati sljedeći minimalni podaci:

- tko se javlja (ime i prezime i broj telefona s kojeg se zove)
- što se dogodilo (opisati događaj, što gori, ima li ozljeđenih)
- gdje se dogodilo (ulica i broj, opis mesta, prilazi)
- koliko je osoba ozljeđeno (broj ozljeđenih, vrste i veličina ozljede)
- čekati na povratna pitanja dežurnog vatrogasca.

3. Uzbunjivanje

Članak 88.

Uzbunjivanje radnika u Zavodu obavlja se u slučaju iznenadnog dogadaja (potres, požar, eksplozija) ili ratnih djelovanja.

Uzbunjivanje radnika obavlja se telefonom i govorom ("tiha uzbuna").

Članak 89.

Radnici i druge osobe koje su zatečene u prostorijama i prostorima gdje je nastao požar, dužni su bez panike napustiti navedene prostore.

Radnik ili osoba koja zadnja napušta prostoriju dužna je zatvoriti sve otvore (prozore i vrata) i na glavnoj sklopki građevine (požarnog sektora) isključiti električnu energiju.

V. OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA IZ ZAŠTITE OD POŽARA I UPOZNAVANJE S OPASNOSTIMA

1. Ospoznavanje radnika

Članak 90.

Radnici u Zavodu moraju biti osposobljeni za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara, spašavanje osoba i imovine ugroženih požarom.

Članak 91.

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Narodne novine, br. 61/94.).

Ospoznavanje radnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

Članak 92.

Radnicima koji uspješno polože teorijski i praktični dio osnovnog programa osposobljavanja iz članka 91. ovoga Pravilnika izdaje se uvjerenje o osposobljenosti čiji je oblik i sadržaj propisan Pravilnikom navedenim u članku 91. ovog Pravilnika.

Uvjerenja o osposobljenosti radnika čuvaju se kod Ravnatelja, a kopije uvjerenja čuvaju se kod izvođača programa.

2. Upoznavanje radnika s opasnostima od požara na radnom mjestu

Članak 93.

Svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, Odgovorna osoba za zaštitu od požara dužan je upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu i u njegovojoj okolini te s poduzimanjem mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija.

U slučaju kada se radnik premješta s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto na kojemu su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog, s neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu, dužna ga je upoznati Odgovorna osoba za zaštitu od požara.

VI. OBVEZE RAVNATELJA I DRUGIH RADNIKA ZAVODA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODOGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

1. Obveze Ravnatelja Zavoda

Članak 94.

Ravnatelj Zavoda obvezan je osigurati provođenje mjera zaštite od požara, posebno u svrhu odobravanja novčanih sredstava za zaštitu od požara u okviru godišnjeg plana rada.

Ravnatelj Zavoda ima obvezu da osigura sredstva i opremu za zaštitu od požara i novčana sredstva za provođenje propisanih i zapovjednih mjera zaštite od požara.

Prema potrebi a najmanje jedanput godišnje razmatra stanje zaštite od požara u Zavodu.

2. Obveze voditelja laboratorija i voditelja timova

Članak 95.

Obveze voditelja laboratorija i voditelja timova (u dalnjem tekstu voditelja) su:

- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi ili ne primjenjuje mjere zaštite od požara;
- prekinuti rad na radnom mjestu, sredstvu rada ili u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara;
- u slučaju neizravne opasnosti za nastanak požara s Odgovornom osobom za zaštitu od požara dogоворити откјанје опасности односно недостатака, или ако се то не може, договорити се о привременом прекиду рада док те опасности постоје;
- извјестити Ravnatelja о сваком насталом поžaru или могућој опасности за nastanak i širenje požara;
- одговоран је за нesmetan приступ vatrogasnoj opremi i sredstvima za гашење поžara.

3. Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 96.

Dužnosti radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- poduzimati, provoditi i pridržati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu;
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na tom radnom mjestu;
- tijekom rada i završetka radnog vremena, stalno pratiti rad, funkcioniranje i ispravnost strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava, radnom prostoru i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti Odgovornoj osobi za zaštitu od požara;

- držati se oznaka, upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne otrovne i sl.) spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama;
- brinuti se da na svom radnom mjestu pristup bude slobodan i moguć, do opreme i sredstava za gašenje požara i otklonile;
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozije;
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na građevinama i njihovim dijelovima u Zavodu;
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara.

4. Odgovornost zbog nepoštivanja propisanih i naređenih mjera zaštite od požara

Članak 97.

Za neosiguravanje novačnih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskim aktima propisanih, naređenih te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije odgovoran je Ravnatelj Zavoda.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara i voditelji, svaki u svom djelokrugu rada, odgovorni su za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima a na kojima nisu poduzete Zakonom i podzakonskim aktima propisane, nadređene ili priznate mjere zaštite od požara.

Članak 98.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- nesudjelovati u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara;
- nemarno ili nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom od požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta;
- neprijaviti Odgovornoj osobi za zaštitu od požara pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije;
- nemarno ili nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara;
- odbiti rad duži od radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva;
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 99.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- nesudjelovati u gašenju požara i sprečavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika i imovinu;
- nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovao požar ili eksploziju pa je došlo do lakše posljedice po radnike i imovinu;
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika i imovinu;

- neopravdano odbiti obaviti pojedine odluke, instrukcije i naputke iz zaštite od požara koje su donijeli i naložili Ravnatelj, Odgovorna osoba za zaštitu od požara, voditelji, a zbog čega je došlo do požara i eksplozije s lakšim posljedicama po život, zdravlje radnika i imovinu;
- neprijaviti Odgovornoj osobi za zaštitu od požara pojavu (kvar i sl.) koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i imovinu;
- ne držati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara ako je time učinjena lakša posljedica za život i zdravlje radnika i imovinu;
- odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i imovinu.

Članak 100.

Zbog povreda radne obveze iz zaštite od požara navedene u člancima 98. i 99. ovog Pravilnika, u provođenju posrupka odgovornosti radi povrede radne obveze provode se i primjenju odredbe Pravilnika o radu Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije.

VII. DUŽNOSTI RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 101.

Svaki radnik koji uoči neposrednu opasnost od nastanka požara ili uoči požar dužan je ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar, ako to može bez opasnosti za sebe ili druge osobe.

Ako radnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike Zavoda radi početka akcije gašenja požara.

Prilikom dojave o nastalom požaru radnik ili druga osoba treba dati slijedeće podatke:

- ime i prezime i broj telefona s kojeg se javlja;
- mjesto (lokaciju) požara i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe;
- je li požar u građevini ili na otvorenom prostoru;
- vrstu materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, guma i sl.);
- ima li u požaru ozlijeđenih.

Članak 102.

Prije napuštanja prostorije i početka gašenja požara svaki radnik ili druga osoba mora:

- isključiti električnu struju;
- zatvoriti prozore i vrata;
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostora.

Članak 103.

Nakon završetka akcije gašenja požara Odgovorna osoba za zaštitu od požara zajedno s voditeljem akcije gašenja dužan je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprečavanja ponovnog požara;
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći;
- dežurnom tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.
- upotrebljenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i spremiti na određena mjesta.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 104.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Članak 105.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

U Požegi, 16. 12. 2005. godine

Ovaj Pravilnik zaštite od požara objavljen je na oglasnom mjestu Zavoda dana 16. 12. 2005. i stupa na snagu osmog dana od objave na oglasnom mjestu.

P R I L O Z I

- PRILOG I - RASPORED RUČNIH VATROGASNIH APARATA;
- PRILOG II - PLAN I PROGRAM REDOVITIH PREGLEDA
RUČNIH VATROGASNIH APARATA;
- PRILOG III - UPISNIK PERIODIČNOG PREGLEDA
RUČNIH VATROGASNIH APARATA;
- PRILOG IV - UPISNIK KONTROLNOG PREGLEDA
RUČNIH VATROGASNIH APARATA;
- PRILOG V - UPISNIK ISPITIVANJA SIGURNOSNE (PANIK) RASVJETE